

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły, siedziba: **Szkoła Podstawowa nr 23 w Gliwicach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 w Gliwicach, ul. Sikornik 1, 44-100 Gliwice**
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: **Joanna Sokolowska-Czarnecka**
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: **Śląski Kurator Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice**
4. Imię i nazwisko kontrolującego: **Beata Górna**
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: **26.01.2022 r. DK-GL.5533.1.3.2022**
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: **28.01.2022 r. / 28.01.2022 r.**
7. Tematyka kontroli:
Zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki z uwzględnieniem postępowania w razie wypadków.
8. Czynności kontrolne:

Kontrola odbyła się na polecenie Śląskiego Kuratora Oświaty w związku z korespondencją elektroniczną pani Katarzyny Wrony (data wpływu do urzędu 17.01.2022 r.) z prośbą o sprawdzenie, „czy nauczyciele w Szkole Podstawowej nr 23 w Gliwicach przy ul. Sikornik 1 zostali przeszkoleni i wiedzą, jak mają postępować, gdy dziecko ulegnie wypadkowi w szkole”. W dalszej części pisma zostały przedstawione okoliczności zdarzenia z 18.10.2021 r. oraz, w ocenie wnoszącej, nieprawidłowe zachowania nauczycieli w sytuacji wypadku z udziałem jej syna, w szczególności dotyczące braku informacji o zdarzeniu.

Informacje o stanie faktycznym pozyskiwano w trakcie rozmów z wicedyrektorem szkoły Grzegorzem Adamczykiem, w zastępstwie za nieobecną panią dyrektor, oraz na podstawie następującej dokumentacji szkolnej: rejestru wypadków, protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku ucznia nr 2_2021/22 z 30.11.2021 r., oświadczeń nauczycieli z 18.10.2021 r., zastrzeżeń rodziców z 07.01.2022 r. do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym, odpowiedzi na zastrzeżenia z 25.01.2022 r., zaświadczenia o udziale nauczycieli w szkoleniach z zakresu pierwszej pomocy, zarządzenia dyrektora zespołu szkolno-przedszkolnego nr 3 z 01.09.2020 r. w sprawie wprowadzenia *Procedury postępowania w przypadku konieczności udzielania pierwszej pomocy uczniom Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 16 w Gliwicach*, protokołu zebrania rady pedagogicznej z 01.09.2020 r. Wicedyrektor oraz wychowawca ucznia w dniu kontroli złożyli pisemne wyjaśnienia. Kontrola odbyła się w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków komunikacji telefonicznej i elektronicznej w związku z występującym w kraju stanem epidemii.

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

- 1) Z punktu 4 protokołu zebrania rady pedagogicznej z 01.09.2020 r. wynika, że pani dyrektor poinformowała pracowników nowopowstałego zespołu szkolno-przedszkolnego, o wprowadzeniu zarządzeniem *Procedury postępowania w przypadku konieczności udzielania pierwszej pomocy*. Zobowiązała wszystkich zebranych do zapoznania się z dokumentem. Na liście obecnych swój udział potwierdzili oboje nauczyciele, których wnoszona sprawa dotyczy. W dniu kontroli pan wicedyrektor przedstawił zarządzenie dyrektora nr 3 z 01.09.2020 r. wraz z załączoną procedurą. W części dokumentu oznaczonej jako *V. Zasady postępowania*, w pkt. 10 zawarto odesłanie do stosowania przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, po wystąpieniu wypadku.
- 2) Pan wicedyrektor okazał zaświadczenie z 11.09.2019 r. o uczestnictwie w szkoleniu z pierwszej pomocy wychowawcy ucznia oraz zaświadczenie z 10.09.2021 r. o ukończeniu kursu pierwszej pomocy przez nauczyciela świetlicy. Powyższe potwierdza spełnienie obowiązku wynikającego z § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604), który stanowi, że pracownicy szkoły podlegają przeszkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Zastępujący panią dyrektor poinformował również, że obydwój nauczycieli 21.09.2021 r. odbyło obowiązkowe szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, którego zakres obejmował, m.in.: zasady udzielania pierwszej pomocy, ocenę stanu poszkodowanego, ocenę sytuacji i zabezpieczenie miejsca zdarzenia oraz postępowanie w przypadku złamań.
- 3) Wychowawczynie odnosząc się do informacji matki, dotyczącej braku właściwej reakcji w związku z wypadkiem syna, w tym niepoinformowania rodzica, złożyła następujące wyjaśnienia: „W dniu 18.10.2021 r. na drugiej przerwie międzylekcyjnej podszedł do mnie Mikołaj (...), przebywałam wówczas w klasie, a chłopiec przerwę spędzał na korytarzu szkolnym. Uczeń poinformował mnie, że uderzył nogą o balustradę metalową i chce zadzwonić do mamy. Zapytałam Mikołaja jak doszło do uderzenia. W odpowiedzi usłyszałam, że uczeń z naszej klasy Yaroslav (...) popchnął Mikołaja, a ten uderzył nogą o metalową balustradę. Po rozmowie z Yaroslavem okazało się, że Yaroslav podczas zabawy niechcący „wpadł” na Mikołaja, który uderzył nogą o balustradę. Yaroslav przeprosił Mikołaja. Odpowiedziałam Mikołajowi, żeby na razie nie dzwonił do mamy, ponieważ za chwilę ból może ustąpi, a mama niepotrzebnie się zdenerwuje i będzie się martwić. Poprosiłam Mikołaja żeby resztę przerwy spędził w klasie z dziećmi i posiedział w ławce, a jeśli noga nie przestanie boleć zobowiązałam chłopca, aby poinformował mnie o tym fakcie, a ja wówczas skontaktuję się telefonicznie z matką i poinformuję o zdarzeniu. Mikołaj nie zgłaszał mi już w tym dniu bólu nogi, a jego zachowanie nie wskazywało, że z nogą stało się coś poważnego (Mikołaj rozmawiał z kolegami, żartował, śmiał się). Tego samego dnia o godz. 14.00 otrzymałam SMS-a od matki Mikołaja (...), która pytała cytując: „dlaczego mnie pani nie poinformowała, że dzisiejsza kontuzja Mikołaja jest tak poważna, że syn nie może chodzić?”, prosząc jednocześnie, „aby następnym razem informować w tak istotnych

sprawach". Po przeczytaniu wiadomości natychmiast skontaktowałam się telefonicznie z panią (...), przeprosiłam matkę za niepoinformowanie jej o kontuzji syna tłumacząc, że byłam pewna, że ból nogi pojawił się bezpośrednio po uderzeniu i szybko minie. Dlatego też nie kontaktowałam się z matką, by niepotrzebnie jej nie martwić. Poinformowałam matkę Mikołaja, że gdybym podejrzewała chociaż przez chwilę, że doszło do poważnego urazu palca u nogi natychmiast otrzymałaby ode mnie telefon z taką informacją. Przedstawiłam pani (...) cały przebieg mojej rozmowy z Mikołajem dotyczącej okoliczności zdarzenia, w której między innymi prosiłam chłopca, aby zgłosił mi, gdy noga nie przestanie go boleć i wówczas zadzwonię do matki. Mikołaj nie zgłaszał mi już w tym dniu bólu nogi. Poza tym zachowanie Mikołaja nie wskazywało, że doznał poważnego urazu palca u nogi". Od następnego dnia tj. 19.11.2021 r. do 10.12.2021 r. uczeń nie uczestniczył w zajęciach szkolnych.

Jak przekazuje dalej wychowawczyni: „Dnia 25.10.2021 r. skontaktowałam się telefonicznie z panią (...) celem uzyskania informacji na temat stanu zdrowia Mikołaja. Rozmowa dotyczyła również uzupełniania na bieżąco zadań w ćwiczeniach. Kolejną rozmowę z panią (...) na temat stanu zdrowia Mikołaja i jego postępów w nauce przeprowadziłam 02.11.2021 r. kontaktując się telefonicznie z matką chłopca. Dnia 03.12.2021 r. poszliśmy z klasą do kina na film. Mikołaj nie chodził do szkoły, ale matka przywiozła go w tym dniu do kina. Chłopiec spotkał się z dziećmi i wspólnie z nimi obejrzał film, a ja miałam okazję osobiście porozmawiać z Mikołajem i jego matką. Rozmowa dotyczyła stanu zdrowia Mikołaja i jego postępów w nauce. Poprosiłam panią (...), aby przesłała mi zadania wykonane przez Mikołaja na Teams. Dnia 06.12.2021 r. otrzymałam w/w zadania, które sprawdziłam i oceniłam. Dnia 13.12.2021 r. Mikołaj wrócił już do szkoły. W moim odczuciu współpraca z matką Mikołaja zawsze układała się dobrze. Pani (...) nigdy nie zgłaszała mi żadnych uwag i zastrzeżeń dotyczących spraw edukacyjnych, jak i wychowawczych. Po odbytej w dniu 18.10.2021 r. z matką Mikołaja rozmowie wyjaśniającej całe zdarzenie, pani (...) nie kontaktowała się ze mną ani telefonicznie ani osobiście w celu uzyskania dodatkowych wyjaśnień dotyczących wypadku z dnia 18.10.21 r., co pozwoliło mi uznać, iż całe zdarzenie, do którego doszło zostało wystarczająco wyjaśnione”.

Odnosząc się do twierdzeń skarżącej: „Na świetlicy syn pokazał bolącą stopę opiekunowi świetlicy (...), który powiedział, że stopa jest spuchnięta i upomniął go, żeby normalnie stawał, a nie skakał na jednej nodze”, pan wicedyrektor przedstawił oświadczenie nauczyciela złożone z datą 18.10.2021 r. stanowiące załącznik do protokołu powypadkowego. Dokument zawiera następujący opis okoliczności zdarzenia: „O godzinie 12.38 Mikołaj (...) został zapisany do świetlicy szkolnej. Uczeń w momencie przyścia do świetlicy nie zgłaszał bólu stopy, a jego zachowanie nie wskazywało na to, że coś mu dolega. Brał udział w zabawach oraz był roześmiany. Około godziny 13.20 uczeń zgłosił mi, że boli go stopa. Obejrzałem ją, jednak nie zauważyłem nic niepokojącego. Poprosiłem Mikołaja, aby usiadł i odpoczął. Uczeń przytaknął i zapytał, czy może iść do toalety. Zgodziłem się a uczeń wyszedł. W momencie, gdy Mikołaj (...) był w toalecie, jego mama zadzwoniła przez domofon, aby go odebrać. Gdy uczeń wrócił z toalety, został o tym poinformowany i opuścił świetlicę”. Jak wynika z dziennika elektronicznego nauczyciel odnotował obecność chłopca od godziny 12.38 do 13.30.

Zatem informacja matki zawarta w piśmie, że „około godziny 16.00” poszła odebrać syna ze świetlicy jest rozbieżna z danymi udokumentowanymi w dzienniku elektronicznym. Jest to również wątpliwe w świetle informacji wychowawczynie, która podaje, jak wyżej cytowano, że już o godzinie 14.00 otrzymała SMS-a od matki w sprawie kontuzji syna. Nie jest również zgodna ocena stanu stopy chłopca. Matka, opierając się na relacji syna stwierdza, że według nauczyciela „stopa jest spuchnięta”, zaś nauczyciel po obejrzeniu stopy oświadczył, że „nie zauważył nic niepokojącego”. Warto też zauważyć, że matka w piśmie do tutejszego urzędu nie podaje, że w dniu zdarzenia, po odebraniu syna, kontaktowała się z wychowawczynią i uzyskała od niej telefoniczne wyjaśnienia.

- 4) Pan wicedyrektor poinformował, że w związku z informacją telefoniczną matki chłopca do wychowawcy oddziału w dniu 19.10.2021 r. o złamaniu kości śródstopia prawego i założeniu longetu gipsowego, szkoła wszczęła procedurę powypadkową. Zgodnie z przepisami został powołany zespół powypadkowy. W jego skład weszli: inspektor BHP pan Andrzej Pieczonka i społeczny inspektor BHP pani Agnieszka Woźniak (nauczyciel szkoły). Nauczyciele sprawujący opiekę nad uczniem po zdarzeniu, zostali poproszeni o złożenie wyjaśnień w sprawie (oświadczenia z 18.10.2021 r.). Również do rodzica zwrócono się z prośbą o dostarczenie dokumentu poświadczającego rodzaj urazu, celem sporządzenia szczegółowego protokołu ustalającego okoliczności i przyczyny wypadku ucznia. Zdarzenie zostało wpisane do rejestru wypadków prowadzonego przez dyrektora w roku szkolnym 2021/2022. Przedłożony rejestr wypadków jest zgodny ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach.
- 5) Zespół sporządził protokół powypadkowy według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach. W protokole, m.in. odnotowano, że zespół w dniach 08-30.11.2021 r. dokonał ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku, jakiemu w dniu 18.10.2021 r. o godz. 9.45 uległ uczeń. Zaklasyfikowano wypadek jako: lekki, indywidualny. Określono rodzaj urazu: złamanie I kości śródstopia prawego. W opisie wypadku i jego przyczyn wskazano: „(...) na przerwie uczeń (...) został przypadkowo popchnięty przez kolegę w wyniku czego utracił równowagę i doznał urazu prawej nogi. Czując ból chłopiec zgłosił się do nauczycielki, która uspokoiła go i odesłała do ławki w klasie, aby sprawdzić, czy ból po chwili samoistnie ustąpi. Ponieważ dziecko nie skarżyło się więcej na dolegliwości, nauczycielka uznała, że doszło do stłuczenia nogi. Jednak wizyta rodzica z dzieckiem w szpitalu, wykazała, że doszło do złamania”. Wśród środków zapobiegawczych wskazano: przeprowadzenie pogadanki BHP o bezpiecznym zachowaniu oraz zwiększenie przez nauczyciela opieki nad dzieckiem informującym nauczyciela o doznanym urazie. Jako datę podpisania protokołu przez członków zespołu wpisano 30.11.2021 r. Na dokumencie (pkt 14) widnieje podpis przewodniczącego zespołu i wicedyrektora. Brak podpisu drugiego członka zespołu powypadkowego. Zatem nie dopełniono wszystkich formalności wynikających z § 47 powoływanego rozporządzenia. Protokół jest również niekompletny w pkt 12 tj. brak podpisów rodziców poszkodowanego ucznia, że zostali pouczeni o możliwości, sposobie i terminie złożenia zastrzeżeń, oraz w pkt 15, gdzie osoby uprawnione poświadczają zaznajomienie się z protokołem i innymi materiałami postępowania powypadkowego oraz otrzymanie

protokołu. Pan wicedyrektor poinformował, że w wyniku rozmów telefonicznych z matką chłopca ustalono, że protokół zostanie odebrany do podpisu z sekretariatu szkoły, przez dorosłą córkę skarżącej, na podstawie udzielonego jej pisemnego upoważnienia. Nastąpiło to 05.01.2022 r. Według pana wicedyrektora protokół został zwrócony 13.01.2022 r. bez podpisu rodziców. Zatem zespół powypadkowy nie udokumentował dopełnienia formalności wynikających z § 44 i § 45 ust. 1 pkt 2 przywoływanego rozporządzenia. Jak przekazał pan wicedyrektor przekazał, że do zwróconego dokumentu, rodzice dołączyli pismo wnoszące zastrzeżenia do ustaleń protokołu. Zgodnie z § 48 ust. 3 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach zastrzeżenia do ustaleń protokołu powypadkowego rozpatruje organ prowadzący. Kierujący szkołą wyjaśnił, że zastrzeżenia zostały rozpatrzone w szkole i pismem z dnia 25.01.2022 r. udzielił rodzicom odpowiedzi na zastrzeżenia. Korespondencję przesłano za pośrednictwem dziennika elektronicznego 27.01.2022 r. W świetle przywołanej regulacji należy stwierdzić, że postępowanie odwoławcze zostało przeprowadzone z naruszeniem obowiązujących przepisów.

- 6) W badanej sprawie zwraca uwagę trzytygodniowy upływ czasu od zdarzenia w dniu 18.10.2021 r. i telefonicznej informacji matki do szkoły o urazie następnego dnia, do podjęcia czynności wyjaśniających przez zespół powypadkowy 08.11.2021 r. i podpisania protokołu z datą 30.11.2021 r. Jak wyjaśnił pan wicedyrektor, opóźnienia wynikały z nieprzedstawienia przez rodzica poszkodowanego ucznia karty informacyjnej z izby przyjęć. Powołując się na treść § 44a rozporządzenia, zastępujący panią dyrektor, stwierdził, że w uzasadnionych przypadkach protokół powypadkowy może być sporządzony w późniejszym terminie. „Na tej podstawie powzięto decyzję o wstrzymaniu zamknięcia protokołu do momentu dostarczenia dokumentu (...). Jednak z uwagi na upływ czasu i fakt, że rodzice nie dostarczyli w/w dokumentu (wpłynął on do naszej placówki dopiero 03.12.2021 r.) zespół powypadkowy postanowił zamknąć postępowanie i sporządzić protokół dnia 30.11.2021 r.”.

10. Wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności kontroli:

- 1) Pod opieką szkoły doszło do zdarzenia z udziałem syna wnoszącej, którego skutkiem było wystąpienie bólu stopy u dziecka. Uczeń poinformował nauczycieli o odczuwanych dolegliwościach. W ich ocenie, zachowanie chłopca nie wskazywało, że doszło do poważniejszego urazu i nie podjęli decyzji o poinformowaniu rodziców. Oboje, w tej sytuacji, okazali zainteresowanie dziecku i zapewnili mu opiekę. O tym, że uczeń doznał urazu stopy, szkoła została poinformowana następnego dnia przez matkę, po przeprowadzeniu diagnozy medycznej w szpitalu. W okolicznościach tej sprawy należy podkreślić, że diagnozowanie urazów nie leży w kompetencjach nauczycieli, natomiast mają oni obowiązek kierować się dobrem uczniów i troską o ich zdrowie. Na podstawie poczynionych ustaleń, należy uznać za uzasadnione zastrzeżenia matki w zakresie dotyczącym braku informacji o zaistniałym na szkolnym korytarzu zdarzeniu i odczuwanych przez dziecko dolegliwościach. W związku z powyższym, w celu wzmocnienia opieki nad uczniami, rekomenduje się, aby, w przypadku braku wyraźnych obrażeń, nauczyciele uzgadniali sposób postępowania z rodzicami i dyrektorem szkoły.
- 2) Nauczyciele, którzy sprawowali opiekę nad uczniem, zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

- 3) Protokół powypadkowy zawiera braki formalne.
4) Postępowanie odwoławcze przeprowadzono z naruszeniem obowiązujących przepisów.
11. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły: **nie dotyczy**
12. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082) **zaleca się:**

1) sporządzać protokół powypadkowy z dokumentowaniem formalności wynikających z § 44, § 45 ust. 1 pkt 2 i § 47 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1166), każdorazowo, w przypadku zaistnienia wypadku.

Termin realizacji: 08.02.2022 r.

2) stosować przepisy § 48 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1166) w przypadku złożenia zastrzeżeń do ustaleń protokołu.

Termin realizacji: 08.02.2022 r.

WIZYTATOR

D. Górna *Gliniec, 07.02.2022 r.*
mgr Beata Górna

podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

Wicedyrektor Zespołu
Szkołno-Przedszkolnego Nr 16

A. Adamczyk *Gliniec, 07.02.2022 r.*
mgr Grzegorz Adamczyk

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

13. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

Wicedyrektor Zespołu
Szkołno-Przedszkolnego Nr 16

A. Adamczyk *Gliniec, 07.02.2022 r.*
mgr Grzegorz Adamczyk

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1551, z późn. zm.).

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

parafa dyrektora szkoły/placówki

A. Adamczyk

parafa/y kontrolującego/ych

BG